

rum tuorum & ego. Idedque Clericos eruditos esse debet, monet Graecus de effectionibus Clericatus, in prefat. num. 63. Sed hac omnia Latino idiomate scribimus, quod tanquam Graecum à pluribus non intelligitur: videant ego Domini Episcopi damna, que Republica Christiana ingerunt, ob ignorantiam Clericorum à se male promotorum ex defectu scientia, tum amicorum importunitate devicti, tum opinionibus probabilibus inherentes, de quibus Dominus in supremo Judicio judicabit: interim vero meum non est de hoc latius agere.

- 622 Quibus Seminariis positis, Episcopus à strictis illis rationibus quas Deo Optimo Maximo reddere tenetur, immunitus est; si sedula cura & diligent studi in hoc Opus incumbat, ex S. Tridentina dispositione, cuius decreto, sicut & aliorum Canonum Episcopi sunt custodit, 24. q. 3. cap. 3. s. 3. ut latius ponderat Daniel de Nobilibus dict. d. p. 38. num. 5. & sequentibus, nam Seminarium engendo toulque virtibus illud conservando, etiam si Seminarium non proficeret, Episcopus ipse culpa expers erit; alia vero non excusat, ipsique Sacerdotum & Ministrorum ignorantia imputabitur: ex sententia D.
- 623 August. in quest. veter. & novi Testam. relata in cap. fin. 37. distinet per hac verba, à Gratian o; qui polliquam non solum in Scientia excita vi Sacerdotes, verum & modum discendi adiecit, quo Episcopii illos erudire tenentur, ita dicit: Non omnis ignorans immunita est à pena; illi enim ignorans potest excusari à pena quia à quo discesserit, non inventus. Itis autem hoc ignotis petiti, qui habentes à quo discesserit, operam non dederunt. Huiusmodi non licet ignorare, accipiant ergo veniam si convertantur.
- 624 Ex dictis, admiratione maxima, inī & deploratione dignum est, cur tam famūm institutum à Tridentino ita strictè precepit, ut utilitatis plenum, tantique vinculis proscriptum, à tam multi & sanctis Praesulibus tam segniter fuerit executioni demandatum, ne dicam totaliter neglegētum & omisimū sit ut etiam in majoribus Ecclesiis & opulentibus Episcopatibus deficiat; cùm Seminaria ista, nihil aliud sit quam principia quædam Ecclesie, & Seminaria Republice Christiana, teste Novat. q. 43. n. 2. à quo summis Ruccis in praxi, verbo Seminarium, resol.
- 625 41. secundum moderniorum impressionem: Ex quibus tantum ex ventu & florido hoito, opum gigantur fructus. Hinc ad Presbyteratus ordinem promoventur digni, hinc ad Parochiales Ecclesie regendas, ceteraque Ecclesiastica officia administranda idonei sumuntur Ministri; hac vita tollirunt illa ordinaria exclusio inertiū dicendum, hominem non habeo, itau neminem prater te ipsos, si non proficerem, accusare debeant: ut post Thesaurum fors Eccles. c. 9. n. 14. vers. certumque locum, advertit Daniel de Nobilibus d. d. p. 38. n. 8.
- 626 Si autem sine desiderio ad destrucciónem Seminario, privilegia pereant? Vide Petrum Pechium in cap. decet, num. 2. de re iudic. Gall. lib. 2. obseruat. 61. remissive: Barbus. in Colle. ad tex. in l. omnia privilegia 3. n. fin. C. de Episc. & Cleric. late Maura alleg. 66. n. 2.
- 627 Jam ego ut concludam hunc Capitulum institutum, ad eam quia initio ponderavimus iterum reverti epus est: quandoquidem sollicitus peracta Seminarii institutione, Episcopatus Viris literaturis abundabit, quorum indol & virtute Ecclesia Cathedrals, inī univeris aliad ad sui regimur ut poterit: & eisegere deciditur in cap. ex eo, §. aliquo, de elect. ibi Joan. Monachus invenit contra ignorantes, quem sequitur Felinus in cap. si quando, column. 5. vers. de inferioribus, de re script. quare in concursu duorum virorum, quorum unus nobilitate, aliis verò literatura præcellit; literatum Nobilis præferri debere docuerunt Decius in cap. constitutus, 2. n. 6. de appellat. in 3. notabil. cuius auctoritate mota item declaravit Sacra Rotula in Tolestan Canonizatus, coram Aldobrandino, postea Clemente VIII. teste Mandatio, conf. 5. num. 11. ubi ad eam præbendam præstulit D. Barnum Lupum, quem excellensissimum Doctorem & Sacrae Theologie Lectorem appellat, D. Gabrieли de Cardenes licet eo nobilitori.
- 628 In causis contingentiæ iudicium in ferme de palatio edificando, 45. Civitatum, in qua noxius erigitur Episcopatus, teneri fabricare palatium, privilegium est Episcopatus, 46. Concesso Magistratu, ea omnia concessa censemur, sine quibus aliud expleri non possum, 47.

## C A P U T XXIX.

## De Domibus seu Palatiis Episcorum.

## S V M M A R I V M.

Palatium Episcopale diversa nomina, 1.

Episcopum, ibid, 2.

Palatum, pro prætorio usurpat, 3.

Palatum Episcopi ubi collocandum, 4.

Opere etiam Cathedralem debet habitar Episcopus, ibid. &amp; 5. 8.

Episcopus die Dominica in Ecclesia Cathedrals affibere debet, 6.

Episcopus in Cathedrali residere tenetur, 7.

Episcopus cogit potest proprie Cathedralem habite, 8.

Hoc decretum badiensis temporibus non obseruat, 9. 17.

Palatia Episcopalis prope Cathedralem fundata, 10. 12. 29.

Quare Palatia pars Ecclesiam Cathedralem adificanda,

11. 13.

Apololi Euangelium predicare inebantur ex testo adiun.

ibid.

Negotia in Palatio Principis expediebantur in Lege veteri, 12.

Palatum Salomonis iunctum Regio folio erat, 13.

Palatum Episcopi pro tota domo sumitur, 14.

Palatii Episcopalis præcipua pars est ubi Ius dicitur, 15.

Prætorum pars Palatii, 16.

Palatii Episcopi prope Ecclesiam fundata quo tempore furent, 17.

Principes sibi adificabant palatia in civitatibus, 18. 23.

Palatum habere est de Regalii præcipe in Civitatibus, 19.

Symmachus Papa fecit Palatum S. Petri Rome, 20.

Palatum Lateranense qui ampliarunt, 21.

Palatum Aventinense a quo confributum, 22.

Palatum unde dicatur, 23.

Imperatores, Reges, &amp; Principes in maioribus Urbibus degredebant, 24.

Palatium nomine, Episcoporum palatia comprehenduntur, 25.

Palatium an appellentur habitaciones principum, 26.

Constantinus Palatum Imperatorum Romano donavit Pontifici, 27.

Sacerdotes Gentilitatis quam habitationem habebant, 28.

P. queuo doravit hec habitatio, ibid.

Ecclesia iuxta forum adficanda, cui etiam contigua Magistratum, Iudiciumque palatia confribi debent, &amp; quare, 29.

Palatum Episcopi cuius expensis adificandum, 30. &amp; seqq. usque ad 47.

Cathedralis cuius expensis adificanda, 31.

Fruitus Episcopatus pro congrua, qui superunt pro pauperibus assignantur, 32.

Episcopatus in Civitate Cathedrals Ecclesie communiter habere debet, 33.

Populus tenet necessaria ministrare Episcopo, sicut parochia-

ni parochio, 34.

Parochia in domo parochiali residere tenetur siibi commode

habitare potest, 35.

Episcopi &amp; parochia residentia equiparantur, 36.

De edificatione &amp; reparacione idem faciendum iudicium, 37.

Populus quo cau tenetare reparare domum parochi, 38.

De constructione vel reparacione palatii idem iudicium facien-

dum ac de domo parochi, 39.

Cathedralis ex quibus bonis confribenda vel reparanda, 40.

Ecclesia inferior indiget Sacerdotem, superior Episcopum, 41.

Obligatus ad edificationem Ecclesie obligatur ad palatum Epi-

scopi, 42.

Episcopus quo cau obligatur ad constructionem, nec ad repara-

tionem palatii, 43.

Qui D.D. de edificatione palatii videndi, 44. 47.

In causa contingentiæ iudicium in ferme de palatio edificando, 45.

Civitatum, in qua noxius erigitur Episcopatus, teneri fabri-

car palatium, privilegium est Episcopatus, 46.

Concesso Magistratu, ea omnia concessa censemur, sine qui-

bus aliud expleri non possum, 47.

P. 4

## Caput Vigesimumnonum.

329

- Palatium Episcopi cuius expensis readificandum, 48.
- Mortuo Episcopo ad Cameram spectat Palatum, & habita-  
tio 49.
- Cura Palatii ad Indices & Presides spectat, 50.
- Cæreres & Tribulatrices Palatii mortuo Episcopo ad Capitulum  
Sede vacante spectant, 51.
- Palatum Episcopi immunitate gaudet, 52.
- Quaratione concessa est hec immunitas, 53.
- Familia Episcopi, etiam laica, gaudet immunitate, 54.
- Palatum Episcopi immunitate gaudet ubique adificatum,  
55. & seqq. vide num. 59.
- Ecclesia in qua Eucaristia sacra non est reservata, immuni-  
tate gaudet, 56. 67.
- Gambacorta non faciet immunitati Ecclesiarum, 57.
- Conservando damno a Ecclesia vel immunitati ipsius, non atten-  
dat, 58. & seqq.
- Omne adificium intra 40. passus Cathedrals adificatum, gau-  
det immunitate, 60. At si servanda ista conjectudo, 62.  
78. & seqq. utque ad 86.
- Imunitas Ecclesiarum Cathedrals per 40. passus: infes-  
teriorum per 30. non est moribus introducta, 61. 63. 78.
- Differencia quare conficiatur inter Palatum Episcopi, & do-  
mos aliorum Clericorum, 63.
- Palatio Episcopi de per se gaudet immunitate, 64. &  
seqq.
- Aria, & cetera Ecclesie partes gaudent immunitate, 66.
- Ecclesia in qua non est reservata Eucaristia gaudet immuni-  
tate, 67. 56.
- Palatum Episcopis gaudet immunitate etiam si non habet Ora-  
torium, 68.
- Oratorium est accidens quod nihil ponit circa privilegia,  
69.
- Ecclesia gaudet immunitate, etiam divina non celebren-  
tur, 70.
- Oratorium privatum immunitate non gaudet, 71.
- Privilegia concedantur Palatio Episcopi, nullo habito respectu  
ad habitatione Episcopi, 72. 140.
- Absente Episcopo Palatum gaudet immunitate, 78. &  
seqq.
- Ecclesia polluta, gaudet immunitate, 74.
- Ecclesia interdicta, gaudet immunitate, 75.
- Clericos superius gaudet privilegio fori, & Canonis,  
ibid.
- Imunitas concessa est loco, vel persone, 76.
- Sarps reprobat afferens Palatum Episcopi extra 40. pas-  
sus ab Ecclesia adificatum non gaudere immunitate, 77.
- Episcops potest habere distanter à Cathedrals, 78. &  
seqq.
- Ceremoniale Romanum est liber Authenticus, 80.
- Differencia inter residentiam Episcopi & Parochi circa habi-  
tationem, 81.
- Parochia quare intra parochiam residere tenetur, Episcopus  
vero non intra limites Cathedrals, 82.
- Episcops intra Civitatem in quacunque loco potest habita-  
re, 83.
- Parochia ex indulgentia Episcopi potest extra parochiam vi-  
vere, 84.
- Episcops potest absente per trimestre, 85.
- Curatus per hunc tempore, ibid.
- Imunitas non tollitur ex eo quod contra Ius procedatur,  
86.
- Mortuo Episcopo, vel alio divertente, Palatum eius gaudet  
immunitate, 87. & seqq.
- Palatum locarum gaudet immunitate, 88. & seqq.
- Palatum locatum remaneat in dominio Ecclesie, 89. & seqq.
- Dominum utili in Ecclesia remanente, si directum sit penes la-  
cum, an amittat immunitas, 90.
- Ratione connexitatis bona gaudet immunitate, 91.
- Domus Ecclesie concessa in afflito, an gaudet immuni-  
tate, 92.
- Absenta que sequentur si locata domus Ecclesie gaudent  
immunitate, 93.
- Palatum locatum pr. sanum remaneat, 94.
- Palatum proprium Episcopi laici habitantibus locatum, an  
gaudet immunitate, 95.
- Palatum Episcopi, sicut ceterae partes Ecclesie, gaudet im-  
munitate, 96. 118.
- Domus appellatione quid veniat, 97.
- Omne quod continetur appellatione domus gaudet immunitate,  
98.
- Prohibitus capi in domo, an prohibeatur capi in aposte-  
la, 99.
- Palatia darum Cathedrals unitarum, utraque gaudent im-  
munitate, 100.
- Itala reprobatur, ibid.
- Palatum Episcopi Titularis an gaudeat immunitate, 101.  
& seqq.
- Palatum Episcopi qua ratione gaudet immunitate, 102.
- Palatum Episcopi pars necessaria Cathedrals, 103.
- Atrix Ecclesie & Palatii Episcopalis differentia circa immu-  
nitatem, 104.
- Domus sponsi, id est Palatum gaudet immunitate, sicut do-  
mus sponsa, id est Ecclesia, 105.
- Domus Episcopi extra Diocesum gaudet immunitate, 106.
- Cardinales reficiuntur habent facultatem ad titulos suos in  
urbis Roma, 107.
- Palatia Cardinalium ubique existentia gaudent immunitate,  
108.
- Cardinalium, & Episcoporum differentia circa Palatia,  
109.
- Oratorium Cardinales portabile habent, 110.
- Episcopi an habent Altare portatile, ibid.
- Indicentia, que veretur in extrahendo delinquentem intra  
vel extra Diocesum, 111.
- Caria est, ibi adsp. Papa, 112.
- Totus mundus est parochia Papa, 113.
- Episcopi in quacunque parte Diocesis potest erigere Tribu-  
nal, 118.
- Palatum Cardinalis quare gaudet immunitate ubique terra-  
rum, 115. & seqq.
- Quare ista Palatia gaudent immunitate ubique terrarum,  
ibid.
- Palatia Cardinalium non gaudere immunitate in urbe Roma,  
plures Pontifices declarant, 117.
- Monasteria, sicut Porticus, Atria, & ceterae partes Ecclesie,  
immunitate gaudent, 118.
- Verba quoniam fons sunt in materia immunitatis, 119.
- Domus Episcopi in sumi posuit pro quacunque habitatione ip-  
suis, an solum pro Palatio, 120.
- Habitorum Episcopi, prout est persona sacra, est causa immu-  
nitatis Palatii, 121.
- Habitator Episcopi in hispicio non facit Palatum, 122.
- Hospita que non veniant nomine Monasterii, 123.
- Hospita Religiosorum, absque licentia Episcopi fundata non  
gaudet immunitate, 124. 127. 139.
- Alius est locus Regularis, alius locus Regularium, & quid sub  
urvo comprehendatur, 125.
- Grancia Regularium non habent privilegia Monasteriorum,  
126.
- Diversares, diversa habent nomina, 127.
- Domus Episcopi quibus modis sumuntur, 128.
- Domus Episcopi secundum subiectam materiam intelligenda,  
129.
- Hospita non comprehenduntur in prohibitione fundandi Mo-  
nasteria, 130.
- Verba legi in proprio significatu accipienda, 131. 142.
- Domus est propriæ habitatio permanent; non que accidentalis  
ter habitatio, 132.
- Domus quid sit proprie, 133.
- Si Domus Episcopi ubique habentis gaudet immunita-  
te, quare non Palatia Cardinalium in urbe Roma, 134.
- Statuum punient offendentes in domo, non comprehendit of-  
fendentes in Hispicio, 135.
- In statuo punient offendentes in domo, quando comprehe-  
ndatur statio fex tabernac offendit, 136.
- Episcopi extra residentiam non potest habere per modum  
permanent, 137.
- Habitatoris & Hospitum differentia, 138.
- Homo mortuus non est homo, neque ille, qui est in utero,  
141.
- Irreverentia, que consideratur in Palatio Episcopi ibi existen-  
tis, vel alibi habitantibus, 142.
- Familia Episcopi Titularis gaudet immunitate, 143.
- Familia & Palatii Episcopalis differentia quoad immunita-  
tem, 144.
- Palatia Episcoporum in urbe Roma non gaudent immunitate,  
sicut Cardinalium, 145.
- Exceptione firmat Regulam in contrarium, 146.
- Privilegium Episcopi trahitur ad eius membra iest familial.
- 147.

Pri-

Juite quilibet tenet domum sue praebenda & alias posse fuentes reparare: nec in hoc ulterius insitendum est. Si vero bona Episcopatus non sufficiunt ad dominum. Episcopalis reparationem, obligatio reparandi palatum ad Canonicos Ecclesie Cathedralis, & ad caritos Clericos inferiores spectat; modo quo explicavimus cap. i. de reparatione Ecclesie Cathedralis, ut advertunt Borrel. conf. i. Joan. Garc. de exp. episcop. 12. n. 69. & 73. Gufare decr. Neap. 28. Soloz. de Ind. nre tom. 2. lib. 3. cap. 23. num. 10. & in Polit. India. lib. 4. cap. 2. 3. verf. Tudo lo qual es tan conforme: de quo vide plura apud Bellum disquis. Cleric. par. 1. tit. de Cler. debit. §. 14. num. 9.

49 Mortuo vero Episcopo, ad quem spectat palatum, & ejus habitat, insuper inquirendum est: In quo etiam subdivisio procedendum esse credo; vel loquimur de habitatione ipsius palati, & hoc ad Cameram spectat; cum sive sunt fructus Episcopatus, & ita practicatur, cum de Jure Cura palati ad Praesides & Judices spectet: 1. Nulli. Cod. de offic. Relig. 1. 7. ff. de offic. Procur. Exac. fol. 76. Qui in Episcoporum palatis Collector Camerae habide reputari, ad quem administratio spectat, ut videmus.

50 Vel loquimur de administratione Justitiae, que à Capitulo Sede vacante fieri debet, & cum hac ad Capitulum spectet, necessario carcere & tribunalia cum omnibus spectantibus ad bonam Justitiae administrationem, ad Capitulum spectabunt, ex Infusione horum locorum, & in necessariam consequentiam.

51 Insuper & hoc palatum immunitate gaudet, ex Concil. Aurelian. decreto relato in cap. Id constitutus, 17. quest. 4. quod sub Hormisda Papa fusile celebratum Anno 515. notavit Diana resol. mor. par. 6. resol. 4. ubi DD. plures apud Barbol. cap. 1. Anaft. Germo. de favor. Immunit. lib. 1. 6. ex m. 45. com. seqq. Giurba cum pluribus conf. 10. num. 1. Diana cum pluribus resol. mor. par. 1. tral. 1. resol. 27. ubi docet omnino hanc sententiam tenendam: & par. 4. tral. 1. resol. 96. & par. 6. tral. 1. resol. 4. Farin. quest. 28. num. 8. & de Immunit. cap. 17. num. 273. Anton. Novar. in Summa Bullar. tit. de Immunit. Eccles. num. 1. Suaret de statu Religiosi lib. 3. cap. 9. num. 9. Guazinus de defens. Regum. cap. 37. ex num. 20. Remig. de Gonni de immunit. Eccles. ampl. 1. Genten. in prax. Curie Neapol. communem dicens, & ita practicatu Neapol. cap. 17. num. 10. secundum correlam impressionem, Barbol. cum immunitate à letatice in Collect. ad text. in d. cap. id constitutus, num. fin. latè Marius Itala de imm. Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 9. per tot. latè etiam Daniel de Nobilibus disp. 23. num. 17. Et licet aliqui Doctores contrarium tenerint, ut videtur eft per eos quos citant supra allegari, quibus addundens est. Camillus Borell. in Summa decr. tom. 1. tit. 3. num. 50. & 51. & relati ab Itala. 52 verf. qui text. tamen non habent certissima eft, & omnino cœnuda; cum exp̄sè fuerit decisa in Cone. Aurelianensi registrato in d. cap. id constitutus: quæ etiam ratione fulcitur, haec enim immunitas concessa eft ratione dignitatis persona Episcopalis, propter sanctitatem munieris, & dignitatis; sicut nota familia Episcopi, hæc laici 53 gaudet intuītus ejus privilegio fori: ita docet Abbas, Achid. Joann. Andr. Zabar. & alii quos sequitur Farinac. de Immunit. cap. 17. num. 273. Fagund. par. 2. lib. 4. cap. 4. num. 60. & alii quos sequitur Diana locis superius citatis.

54 Ex dictis sequitur nostram etiam procedere opinionem, etiam palatum hujusmodi ultra quadrangulae paſlus differat ab Ecclesia, d. cap. id constitutus, ubi Glos. ver. domo: in quo vim sua opinionis ponunt DD. contraria sententia ut videtur eft per ea quae tradunt Covart. lib. 2. var. cap. 20. num. 5. ubi non tam opiniōne Communem appellat: contraria verò praxi forensi frequenti omnium consenserunt: ceptam. Idem tenet Daniel de Nobilibus proxime citatus, Oldrad. conf. 5. qui ad totam Ecclesiam in circuitu per 40. vel 30. paſlus respectivè extendit: plures apud Bellum disquis. Cleric. tit. de favor. Cleric. real. §. 4. num. 35. & de veteri teflare Riccius pars. 3. decr. 2. num. 7. quam restrigit Farin. tom. 1. prax. crimin. tit. de Carter. qu. 28. num. 38. ad Hispaniam tantum, & ad loca in quibus talis viget con-

55 fuetudo; ut etiam notavit Bobadilla in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 8. Bassius qui nihil resolvit in floribus Theolog. verbo Immunitas, num. 2. que optimè reprobatur, sicut aliam similem reprobat in Ecclesia, in qua non est referendum, sanctissimum Eucharistia Sacramentum; extex. in cap. Ecclesia de imm. Eccles. qui talen reservationem non requirit; contra Sarpon. & Covartuv. Gambacurta, vir qui licet alias fuerit doctor, non tamē in suis scriptis favet immunitati, lib. 3. cap. 4. & 5. in suo tral. de Immunit. Eccles. ut notavit Diana dicit. par. 1. tral. 1. resol. 1. verf. Ad id verò, in fine, Palao tom. 2. tral. 1. punt. 6. num. 2. & de his confitudinibus non esse habendam rationem tanquam dannam Ecclesie & earum immunitatis; vide Rotam decr. ro. de Confus. in Antig. & alios quo sequitur Gratian. discept. 340. num. 36. quod intelligit num. 38. quando confluente cedit in damnum totius Ordinis Clericalis, cap. Clericis de Indicis, non verò in confutidine aliquis casus particularis, ubi non immunita grava damnum vel deducit toti Ordinis Ecclesiastico: quam etiam opinionem sequuntur Oldrad. conf. 55. & alii quos sequitur Bobad. abi proximè, Castro Palao probabiliter dicens tom. 1. disp. 11. q. unic. punt. 6. num. 22. que mihi nunquam probari potuit: nam relicto quod eam communiter impugnant DD. omnes, supra nos nostra sententia adducti, & videndum est latè Guazinus de defens. reorum, cap. 37. num. 20. plures apud Giurba conf. 10. num. 13. repugnat reverentia dignitatis Episcopalis persona, & sanctitati Episcopi, si tantum ejus palatum gaudet immunitate, quando per quadrangulae paſlus situm est, intra limites Cathedralis, nihil enim speciale habere, cum hoc ideam privilegium habent etiam de Jure non solum alia domus, verum etiam omne id quod intra illius spatium continetur: c. sicut antiquitus, 11. q. 4. qui de Cathedrali loquitur, sicut de triginta paſlum, immunitate loquuntur Iusta in cap. de finibus, cap. qui quis, ead. cap. & quod. quan immunitatem motibus receptam non esse, alii citatis notavit Covart. d. m. 5. in præm. quod sequuntur est Sarpon cap. 4. fol. 39. quam nec adefit, nec fervandam esse, optimis rationibus, pluribusque citatis Doctoribus defendit, latè videndum est Diana d. p. 6. tral. 1. resol. 2. Tusc. præst. concil. lit. 1. concil. 59. at in d. c. id constitutus, 17. qu. 4. exp̄sè dominus Episcopi concessa est hujusmodi exemplio, ergo non ratione generali, sed speciali decreto judicanda erit: atque ita non erit ejus exceptio commensuranda ratione ambitus, sed ex privilegio ipsi domini ex particulati indulgentia & dispositione Juris concilio; ex rationibus superioris adductis: & hac ratione differentia constituitur inter Palatum Episcopi, & domos aliorum Clericorum, ita ut Palatum ratione reverentia Episcopalis dignitatis, & religiositatis nullo habito respectu ad aliud, immunitate gaudet; cetera vero domus e contra: Daniel de Nobilibus dicit. disp. 23. ex num. 13. com. seqq.

56 Insuper & Covar. ipse testatur privilegium immunitatis per quadrangulae paſlus, respectivè concessum, usi communis effe abolutum: ut paulo ante notavimus: at illius spatium etiam ipsius sententia contraria Doctores, cum quibus convenient Covartuv. talem immunitatem concedunt Palatu, ergo si non ratione fui, sed ratione proximitatis illud haberet, sicut abolutum est respectu Ecclesie, abolutum etiam effet majori cum ratione respectu Palati. Dicendum ergo est Palatum per se ratione Dignitatis & sanctitatis ministerii Episcopi gaudere immunitate, nullo habito respectu ad Ecclesiam contiguam, vel distante. Ulterius si communis est opinio nostra, quomodo poterat isti esse aboluta?

Præterea in d. cap. id constitutus, per se domum Episcopi conceditur immunitas, quia talis est, non quia Ecclesia adhæret tamquam aliquid illius: ut notarunt plures, quos sequuntur Diana d. p. 6. tral. 1. resol. 4. verf. 3. quia tale privilegium: quibus ego addo, Atria, & carceres Ecclesie partes tamquam tales gaudere immunitate, ratione sanctitatis Ecclesie, & quia ejus nomine continentur, l. si aquedictu. de contrab. emp. c. si quis contumax, 17. qu. 4. plures apud Dianam p. 3. tral. 3. resol. 73. & par. 6. tral. 1. resol. 3. DD. com.

57 communiter; ergo Palatum speciali ratione sanctitatis Episcopi, non tamquam Ecclesia pars gaudet immunitate; sicut de Ecclesia, in qua S. Eucharistia Sacramentum non est reservatum, optima cum ratione resolvant communiter, Suarez quem sequitur Bassius in floribus Theolog. verbo Immunitas, num. 2. & plures apud Dianam d. p. 6. tral. 1. resol. 1. & supra notavimus.

58 Ex eadem ratione habendus nullus modo est respectu ad Oratorium Episcopi, ut voluerunt Gambacurta de Immunit. Eccles. cap. 3. num. 7. Giurba d. num. 13. & Diana d. 1. par. tral. 1. resol. 27. & par. 6. tral. 1. resol. 1. Ciarlani controver. forens. cap. 1. 16. num. 14. Suarez de Relig. tom. 1. lib. 3. c. 9. num. 10. & Sarpon de iure Asylorum, cap. 4. fol. 39. quod quomodo intelligentibus nulli modo est vide Diana par. 6. tral. 1. resol. 1. Giurba d. conf. 10. ex num. 15. & cum pluribus Garciis in Summa Moral. tral. 3. diffic. 8. dub. 2. punt. 3. num. 5. 4. Nec ad habitationem ipsius; cum privilegium ad hoc non respiciat, & totum hoc tamquam accidentis consideratur; nam suffici quod habitate possit, sicut Ecclesia in qua celebrati Divina possunt, licere de facto non celebrarentur: 70 ut probant Farinac. de Immunit. cap. 17. num. 25. plures apud Dianam d. p. 6. tral. 1. resol. 1. sufficit enim quod possint celebrari; & ita interpretatur text. in cap. Ecclesia, de Immunit. Eccles. Insuper si Oratorium est privatum, immunitatem; & in adversum Bonac. tom. 2. tral. 11. disp. unica, punt. 6. num. 12. in fine. Cum ergo immunitas concessa sit de Jure Palatii, etiam si eorum habitatio extra 40. paſlus fuerit constituta, ea gaudebit etiam si contra ius ipsa Palatia fuerit adiudicata.

59 Præterea si privilegium est conceatum domui, habitatio Episcopi nihil potest in ea re, sicut habitatio vel presentia, sive absentia Clericorum, non minuit vel tollit de immunitate ipsius; quare etiam si Episcopus fuerit absens, ejus 71 Palatum gaudet immunitate, ut DD. superius allegati docent: quibus consonat latè Marius Itala de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 9. num. 1. Barbol. in Collect. ad text. in cap. Id constitutus, num. 1. qui ampliat eandem doctrinam in Episcopo absente, vel cum Diocesis visitante, quem etiam sequuntur Barbol. in Collect. num. 1. Marius Itala d. lib. 1. cap. 4. §. 9. num. 4. & 7. 2. Confirmatur, nam etiam Ecclesia gaudet immunitate, licet polluta sit; ex communi Doctorum sententia, quare refutare Suarez tom. 1. de Relig. tral. 2. lib. 3. cap. 9. num. 1. & 7. 6. & alii quos sequitur Bassius in Fior. Theolog. verbo Immunitas, num. 2. & Clericus licet sit iusplenus, vel Ecclesia licet sit interdicta, ex innumeris relatis Diana d. resol. 1. verf. 72 Nota secundo: quia privilegium hoc concessum est loco, vel persone, respectivè; alicuius privilegii immunitatis eodem modo concessum est in d. cap. Id constitutus, domui seu Palatu Episcopi, ergo eodem modo de per se id conservandū nullo habito respectu ad habitationem, nulla consideratione ad aliquid aliud præter ipsum Palatum facta.

73 Nec obstat id quod Sarpon de iure Asyl. cap. 4. apud Diana d. p. 6. tral. 1. resol. 4. assertit dicens: quod cum ex Juri dispositione Episcopus teneatur domum suam proprie. Ecclesiam adficere, illici proximam & adherenter, necessariò intrá illos 40. paſlus comprehendit, & atque ita pro certo dicunt longius distante nullum omnino immunitatem habere. Quia responderet hujusmodi Juris dispositionem, non solum contraria jure effe abolutum, verum etiam ex dispositione Romani Pontificis contrarium procedere: de primo telles sunt Marius Itala de immunit. Eccles. lib. 1. cap. 4. §. 9. num. 1. quem sequitur Diana d. p. 6. tral. 1. resol. 4. verf. 74 Restat modo responderet: de secundo adest Clem. VIII. editum cap. 2. ubi supponitur, posse Episcopum habere dominum distantem ab Ecclesia: cum ergo ex una parte talis adiut permissio, ex alia vero adiut dispositio text. in d. cap. id constitutus, 17. qu. 4. per cuius dispositionem immunitas conceditur, nulla est ratio cur ad Palatum intra 40. paſlus situm tantum eam refringamus, præcipue cum auerteret ratione connexitatis dominii utilis & directi: quare domus Ecclesie intra situm Ecclesia concessam laico in assertum, gaudere immunitate, latè docet idem Diana d. resol. 1. verf. 75 Sed licet hæc rationes valde urgant, tamen in eis non firmo pedes, nam si ex vera clienti, plura sequentur absurdia, quandoquidem nullus ex his qui in assertum habent prædictum Ecclesiarum immunita à solvendis decimis, solvere teneretur ratione connexitatis, nec Ordinarius in eis aliquam haberet jurisdictionem; quare cum Palatum quasi profanatum reperitur pro illo tempore & supposito aff.

Privilegium domini extenditur ad famulos, 148.  
 Privilegia Scholarum extendantur ad famulos, ibid.  
 Exemptio domini extenditur ad familiam, 149.  
 Famulus potest audire Divina cum Domino suo privilegian  
 habemus tempore Interdicti, 150.  
 Famulus Episcoporum multa sunt permissa, que alii non per-  
 missuntur, 151.  
 Palatum Episcoporum extra Diocesim consummantes non  
 gaudent immunitate, qui tenuerint, 152.  
 Palatum Episcopi ad maiestatem & decorum dignitatis. Epi-  
 scopalis pertinet, 153.  
 Canonici & Clerici tenentur associare, & obviare Episcopo  
 venientes ad Ecclesiam, 154.  
 Quid si Palatum sit distans, 155.  
 A processionibus nullus excusat nesciatione nimis distans, 156.  
 Palatum Episcopi debet habere tria loca, videlicet ubi negotia  
 tractantur, ubi Ius dicatur, & carcerem, 157.  
 Episcopus potest punire delinquentes in suo Palatio in fragrantia  
 inventos, 158.  
 Palatum an translatu Cathedra amittat privilegia, 159.

**A**deo reverenda sunt Palata Episcoporum, ut ea Episcopia, id est domicilium Episcoporum appellantur a Concilio Meldensis sub Carolo Junio, Anno 845, celebato, cap. 26. ibi: Sugerendum est, & ex divino mandato intimandum Regis Dignitati, ut Episcopum, quod dominus Episcopi appellatur, qualicumque sit in oculis Domini Episcopus, ipsi tamen a Rego Regum Rex constitutus pro facultate Ordinis Episcopalis sit, &c. qua id est Episcopia appellata, sunt, sicut Praitoria dicuntur loca, ubi Praitor jus reddit; de quo vide Calepinum codem verbo. In quo sensu Praitorium pro Palatio aliqui usurpant: P. Faber lib. 1. Sem. c. 1. D. Josephus ab Axia in repet. text. in l. unca. Cod. de Palat. & dom. domin. fol. 35. & hac ratione D. Marcus Palatum, pro Praitorio usurpat in Extrav. cap. 15. de quo etiam intellectuvidens est text. in l. fin. Cod. de offic. Rector. Pro-  
 ginc. Ea vero in loco apio construenda fuit pro habitatione Episcopi, id est pro Ecclesiastica Cathedrale: quod ab antiquis temporibus statutum esse dubitare non possumus, quandoquidem in Concil. Carthag. 4, in quo S. Augustinus interfuit, can. 15. ita statutum: Episcopus non longe ab Ecclesia bofisiolum habeat. Cujus authoritas refertur in cap. Episcopus, 41. dist. 1. ibi: Hopotius quoque non longe ab Ecclesiastica habeat. Cujus ratione invenies in decreto Concilii Aurelianensis 1. cap. 23. relato in cap. Episcops, de Consecr. 6. dist. 3. ubi sic legitur: Episcopus si infirmatus non fuerit impeditus, Ecclesia, ei proximus fuerit, id Dominico deesse non debet. Quae dispositio de Cathedrali intelligitur secundum Glossam ibidem; nam cum Sacerdotali more praecepit ibi redire, cap. Perpetua ad nos, 7. qust. 1. Ideo cogi-  
 potell proprie Ecclesiastica habuisse cum Clericis suis; ex eadem Glossa. Cuius dispositionis ratio clarus probatur ex text. in cap. Episcopus, 41. dist. 1. ibi: Hopotius quoque non longe ab Ecclesia habeat. Et ita in terminis tenet Innocent. in cap. Ex ore, de privil. Archid. & Joan. Andreas in cap. Statutis. Cum vero, de re script. in G. Socratis in c. Luce, num. 22. de foro compet. Rota in Casar augustiniana Cathedratis. Martii 1630. num. 52. & 53. coram Coccino, que est decis. 1. par. 6. in novissima divers. de Rubis: licet hodie non observari notent Itala de Immuni. Eccle. lib. 1. cap. 4. 8. 9. num. 1. Diana Resol. mor. par. 6. tr. 1. resol. 4. vers. Refat 9. modo respondere: in inferius dicemus. Quod etiam antiquitus obseruatum est tradit Mattheus Palmerius in addit. ad Chronicon. Eusebii Cesariensis, ubi memorat Henricum Re-  
 gem Episcopalia circa Ecclesiasticas constitutas. Idem Carolus Magnum scilicet legitur in Hist. Antiquorum, de quibus videndum Crelp. in Summa Ecclesiastica discipline, verb. Episcopum, fol. mibi 333. quod propriissimum est, si respi-  
 ciat Albu. c. 10. & 17. ubi Apostoli super domos proclamare subuentum Euangelium, id est in ipsi sediū testis Populo circumstanti & praeterentes: nam ita fabricata erant adiuncta testa, ut super illis ambulare & versari posset; ut constat ex Deuteron. 2. vers. 8. A. torum 10. 9. &

alibi. Quid etiam Principes antiquitus obseruantur, quandoquidem lib. 2. Reg. cap. 15. Judicium Absalonis ita describitur: Et mane conjungens Absalon, stabat tanta in frontum Porta in via, & omnem qui habebat negatum, ut veniret ad Regis iudicium, vocabat Absalon ad se, clementer que audiebat. De quo more post D. Gregorium, Hieronymum, & alios videndum Mastril. de Magistris, lib. 3. cap. 9. num. 27. Et hac ratione Palatum Salomonis Regium: ad junctum fuisse solo ipsius, docet Pineda de rebus Salomonis, lib. 5. cap. 7. & eadem conuenitudo apud Romanos vindicatur Mastril. d. lib. 3. cap. 4. Joan. Kochier in thesaur. Polit. lib. 2. c. 4. Cum ergo officium Episcopi proprium sit annumerare Populo sclera eorum, ut per ipsius predicationem convertantur, ut non derelinquant Deum factorem suum, merito prope Ecclesiam Episcoporum Palatia conseruanda sunt, qua non pro Cubiculo ipsorum ubi assidue morantur, vel alia simili parte, sed pro tota habitatione accipienda sunt, secundum intellectum Alphonsi Regis Hispaniae in lego 29. tit. 9. par. 2. quorum precipua pars intelligitur ubi Ius dicatur, secundum ea que, supra diximus. Et ideo pro parte Palati sumunt Pratoria Zabarella in Clement. 1. de Baptism. Fulvius Constantius in leg. unio. Cod. de Palat. & dom. domin. lib. 1. Mastril. d. lib. 3. cap. 9. num. 28.

Verum totum hoc de sedificatione Palatii prope Ecclesiam, intelligitur de illo tempore quo Clerici simili cum Episcopo habebant, iuxta latè tradita à Mario Itala de Immuni. Eccle. lib. 1. 6. 4. §. 6. Sed hodie hoc decretum ea causa cessante, quia nimic Clerici dispersi habitant, non obseruantur; nec referunt longe, vel proprie habite Episcopus; ut notat cum pluribus Itala dicit. cap. 4. 9. num. 1. ubi communem dicunt, nec ab ea recessendum, & autoritate Farinacii, ubi latè num. sequenti materialiter vide ter.

Mos autem iste construendi Palatia antiquissimum fuit apud omnes Principes: de quo est text. in l. unca. Cod. de Palat. & dom. domin. lib. 1. & ita Regal est, & inter ea 19 numerantur habere Palatia in Civitatibus: ut in cap. 1. que sunt Regal. titul. que sunt Regalis? in usibus feudorum, ubi Doctores l. fin. Cod. de offic. Rector. provinc. leg. Quicunque, Cod. de oper. public. Chaffan. in Catal. glor. mun. 12. par. conf. 67. in princ. Ripoll. de Regaliis cap. 33. num. 72. Fulvius Constant. in l. unca. Cod. de Palat. & dom. domin. lib. 1. Rofental de fed. cap. 5. concl. 38. Quem morem Ecclesiastici etiam sunt sequuti, quandoquidem Symmachus Papa primò fecit Palatum Sancti Petri, ut dicit Blondus in Roma Inscr. 1. lib. 1. num. 50. quod Nicolaus V. sumoperè 21 ampliavit, Lateranense Palatum Eugenius IV. instauravit, quod sumptuosissima impensa, licer Lateranensi Au- la ubi tota Concilia celebrantur fuerunt sublata! Sixtus V. novissime amplissime iterum restauravit. Item & Avenio Benedictus Papa II. superbum Palatum cum 22 tribubus & Pomeris edificavit: de quibus videndum Chaf- faneus dicit. confid. 67.

Hujus autem Palatii adificandi causa apparet describi- 23 tur ab Alphonso Hispaniarum Rege invictissimo in l. 29. tit. 9. par. 1. ait enim: Palatum dicitur quilibet locus ubi Rex commoratur, vel quia ibi jungitur hominibus loquutus est; vel conversatio eius cauia quia ibi frequenter Aulic convenient, ut locus Palatinus vocetur; vel denique quia ibi Ius dicitur: in d. l. norant Greg. Lopez, Montalvo, & ali quos sequitur Exea. fol. 8.

Et hac ratione palatum Episcopi ad decorum & magnitudinem sue dignitatis factum intelligitur: cum proprio Palatu habeant Principes in Civitatibus insignibus, Camil. Borell. de Reg. Catol. prefstan. cap. 23. num. 1. Nec debeat Imperatores, Reges, & Principes in humili loco degere, sed in majoribus urbibus: Borell. d. num. 1. ubi plura ponit exempla. Et ita illo excepto, sicutibus corporibus sociandis non est, sed in patrimonio privatorum permanens, licet pars dignitatis & privilegi repetur, per doctrinam Garcia Archiepiscopi Toletani, quem sequitur Exea fol. 43. Et licet aliqua de Palatis Principum adduimus, et cum ratione Palatii Episcoporum applicantur, nam

nam licet in aliis non tam privilegiata censeantur; nomine tamen Palatorum Episcopia comprehenduntur: ut per DD. in l. plerique, ff. de in his vocan. latissime Remig. de Ganni de imm. Eccles. ampliat. 21. & in terminis Innoc. & Card. Clem. 1. de imm. Eccles. plures referens Borell. d. cap. 3. num. 19. & 20. Ad differentiam dormitorum aliorum. 26 Principum facultarium Superiorum recognoscuntur; qui impropria sunt habitationes Palatia appellantur: ut probat Borell. in Polit. lib. 2. cap. 16. num. 93.

27 Preterquam quod, ut totum hoc Ecclesiastico nimirum fundamento præstat nobis exemplum Constantinus Magnus pissimum Imperator, qui ut majorem dignitatem. Summo Pontifici S. Melchiadi & successoribus imparitet, Palatum Lateranense proprium Imperatorum donavit, ut referunt Alph. Caecilius in Melchiadis vita. Borell. Anno 312. & 324. Exemplum Sacerdotum impie Genitatis, qui Collegium & Sedem habebant: quod usque ad Theodosium Seniorum, Imperator, tempore durasse notavit Rofinus de Antiqu. Roman. lib. 3. cap. 22. & privilegia habebant, de quibus vide eundem Rofinum d. cap. 22. Dionen. Cap. lib. 2.

28 Ea circa Ecclesiastica Cathedralem, & ei vicina & coherenta adificanda sunt, ut supra notavimus, exemplo Lateranensis Primatia Ecclesie Romanae. Nam ut ait Plato lib. 6. de legibus, postquam dixit de sedificatione Temporum circa forum facienda, iuxta hanc Magistratum, Ju- dicumque Palatia etiam voluit construiri, partim quidem tamquam de rebus sacris judicantium, partim vero tamquam Judicium Deorum ibi sunt delubra, ibi etiam Judicia & domicilia in quibus de homicidiis, carceres capitalibus injuriis judicatur: cum quo transire videat Aristot. lib. 6. Polit. cap. 12. Tempora, inquit, Diis immortalibus dicata; & principales Magistratum domus locum opportunit, & eundem habere debent. Quibus adeo plura adducantur Borell. d. cap. 23. num. 12. & 13.

29 Erat reliquo quod ex natura rei adificium fieri debet, ita correspondet qualiter Dignitatis & Personae que inhibentur debet; cuius expensis adificandum sit videndum est. Ut quidem vel loquuntur de Palatio Episcopi adificando quando nova Cathedrales eriguntur, vel de reparando postquam adificatum est, si tempore procedente venit in ruinam. In primo cauam credentem expensis Civitatis engendrum esse sicut ipsam Cathedralem, & eo modo quo ipsa Cathedrales eriguntur. In secundo vero expensis Episcopi. Ratio est, correpondere quod natura rei adificium fieri debet, ita ut corresponeat qualiter Dignitatis & Personae que inhibentur debet; cuius expensis adificandum sit videndum est. Ut quidem ubi declarata Congregationem testatur. Et hac omnia majori cum ratione procedunt, cauus quo Episcopus non habeat incorporatum in fe, Quartam fruicuum partem fabrica deputatam; quo cauus absque dubio, nec ad edificationem Palatii nec ad reparationem tenetur: Ferret. conf. 1. 69. & 370. per totum, Borell. d. conf. 2. num. 24.

Hanc questionem tergerunt remissivè Solorz. de Ind. Iu- 44 re, tom. 2. lib. 3. cap. 5. num. 22. & in Polit. Ind. lib. 4. cap. 5. ver. 7. Et de defra. Episc. bull. fol. 328. Camillus Borell. de Catol. Regis pref. cap. 76. num. 22. qui omnes se referuntur ad ea, quae item Borellus latè dixerat conf. 1. 1. uriplem testatur d. num. 22. qui etiam initiatulari, Consilia sive Controversia: que omnia majori cum ratione procedunt, quando Populus Episcopum petent, & Episcopatus bona pro Palatio adificando non sufficiunt; ex quo enim Episcopus sine Palatio esse non potest, & Populus Congruam pro Episcopo obtulisse censemur. Quare inter privilegia Episcoporum enumeratur, ut civitas no- viter decorata Episcopali dignitate, teneatur Episcopo praefare Palatum, cum ab eo habitatione state nequeat, & fine Palatio manus Episcopale exercere non possit: atque eo ipso quod conceditur Magistratus aliqui Civitati, omnia ibi concessa censeuntur, fine quibus actus expleri non possunt: l. 2. ff. de sur. em. Iudicium: atque per haec fundamenta ita tenent Riccius in praxi, par. 1. resol. 480. Scriptio de Rubens verbo Episcop. num. 23. & eis citatis Squillante de pri- 45 vilegi. Episcop. par. 3. cap. 40. privil. 63. num. 58. Quare tum ex dictis, tum etiam ex institutione Ordinis Episcopalis per pauperes Episcopos singulis civitatis a Sancto Petro reli- gios. & ratione impossibilitatis adificandi, tum denique ex natura hujus Palatii quod commune hospitium seu hospitalitatis Sedes esse debet, populum illud adificare tene- ri fatendum est, nec solum Episcopum adificare posse illud in facti contingencia docuit Riccius dicit. resol. 490. per totum.

Circa secundum vero quod ad redefinitionem spectat, 48 ex fructibus Episcopatus faciendam esse credo; prout de Jure

afficto, non Palatum Episcopi proprium, quod constitutum est immunitatis, sed alterius cui concessum est, dicitur; nam ratio reverentiae sanctitatis Episcopi, Palati ratione persona confideranda est: unde sicut Diana proxime curatus in fine dicit; *Hec Viris doctis mutanda relinqua, nolamque ex hiis sententia primus Auctor: ita et ego Viris doctis refolucionem relinquo*, cum ego in hac parte magis non gaudere immunitate judicem; fecus autem est si Palatum proprium esset Episcopi, ibique laici inhabentare, dominio & usu apud Episcopum remanente, sicut & modo quo ibi inhabitasset; quo casu nulla repetitur differentia ratione absentie vel praesentie, ex supradictis.

96 Quare ne rem longius protrahamus, cum hic tractatum  
immunitatis non queramus, sed tantum questionem ge-  
nunam nostro intento praetremus, omnibus catena lo-  
ca immunitate gaudentia fruuntur, dicendum est frui de-  
bere Palatum, sicut de teste, de parietibus, de ostio,  
& de ceteris qua longum effet recensere: quare cum do-  
mus appellatione ventian porticus, ostium, & alia qua  
domini sunt affixa, hortus, molendinum, domuncula,  
tugurium, stabulum annexum, & connexum domui, sca-  
la, balnea, & cetera quibus pater aditus per domum, ut  
late probat Barbol. de appell. ver. utri. Iur. sig. verbo, domus,  
2.2, per totum, Gataian. dissep. 657. num. 18. C. 37. & alii plu-  
res, omnia haec gaudebunt immunitate, & eodem privi-  
legio poterint; & ita distinguit DD. quando disputant an  
prohibitus capi in domo, prohibitus sit capi in apotheca-  
domus, ut possit capi si adiutor paret, & sit separatus ex  
publico, secus autem si fuerit inimicus: idem Barbol.  
docent Cafrus Palauto. 1. tral. 1. 1. disput. unica, punto 6.  
num. 22. *Lauda locis superius citatis; præcipue par. 6. tral.*  
1. refol. 4. C. 5. ) & desponsationis spiritualis quam habet  
cum sua Cathedrali, ne domus Sponfi sit minus privilegia-  
ta quam domus Sponfe: ut notavit Peregrinus de Anna. 105  
cap. 4. num. 69. & ha ratione aliqui voluerint extra suam. 106  
Dioecesis tali privilegio non gaudere: ita Ital. ed. tral.  
cap. 4. S. 9. num. 19. C. 10. Peregrinus d. cap. 4. num. 73. apud  
Dianam. d. refol. 5. in princ. Cui omnino contrarium, licet  
cum formidine videatur asserere Diana, cum difficultatem  
ad sacram remittat Congregationem. Cum ergo haire  
verientia non consideretur ita stridet in Episcopo extra Dio-  
ceſim commorante mirum non est si ibi eius Palatum im-  
munitate non gaudet.  
Quibus non obstat, Cardinales etiam restrictam habe-  
re facultatem ad suos Titulos in Urbe Roma, cap. his qua-  
11. de maior. & obed. latissime cum pluribus Barbol. de univ.  
iur. Eccl. lib. 1. cap. 1. & 2. & 3. & 4. & 5. & 6. & 7. & 8. & 9. & 10. & 11. & 12. & 13. & 14. & 15. & 16. & 17. & 18. & 19. & 20. & 21. & 22. & 23. & 24. & 25. & 26. & 27. & 28. & 29. & 30. & 31. & 32. & 33. & 34. & 35. & 36. & 37. & 38. & 39. & 40. & 41. & 42. & 43. & 44. & 45. & 46. & 47. & 48. & 49. & 50. & 51. & 52. & 53. & 54. & 55. & 56. & 57. & 58. & 59. & 60. & 61. & 62. & 63. & 64. & 65. & 66. & 67. & 68. & 69. & 70. & 71. & 72. & 73. & 74. & 75. & 76. & 77. & 78. & 79. & 80. & 81. & 82. & 83. & 84. & 85. & 86. & 87. & 88. & 89. & 90. & 91. & 92. & 93. & 94. & 95. & 96. & 97. & 98. & 99. & 100. & 101. & 102. & 103. & 104. & 105. & 106. & 107. & 108. & 109. & 110. & 111. & 112. & 113. & 114. & 115. & 116. & 117. & 118. & 119. & 120. & 121. & 122. & 123. & 124. & 125. & 126. & 127. & 128. & 129. & 130. & 131. & 132. & 133. & 134. & 135. & 136. & 137. & 138. & 139. & 140. & 141. & 142. & 143. & 144. & 145. & 146. & 147. & 148. & 149. & 150. & 151. & 152. & 153. & 154. & 155. & 156. & 157. & 158. & 159. & 160. & 161. & 162. & 163. & 164. & 165. & 166. & 167. & 168. & 169. & 170. & 171. & 172. & 173. & 174. & 175. & 176. & 177. & 178. & 179. & 180. & 181. & 182. & 183. & 184. & 185. & 186. & 187. & 188. & 189. & 190. & 191. & 192. & 193. & 194. & 195. & 196. & 197. & 198. & 199. & 200. & 201. & 202. & 203. & 204. & 205. & 206. & 207. & 208. & 209. & 210. & 211. & 212. & 213. & 214. & 215. & 216. & 217. & 218. & 219. & 220. & 221. & 222. & 223. & 224. & 225. & 226. & 227. & 228. & 229. & 230. & 231. & 232. & 233. & 234. & 235. & 236. & 237. & 238. & 239. & 240. & 241. & 242. & 243. & 244. & 245. & 246. & 247. & 248. & 249. & 250. & 251. & 252. & 253. & 254. & 255. & 256. & 257. & 258. & 259. & 260. & 261. & 262. & 263. & 264. & 265. & 266. & 267. & 268. & 269. & 270. & 271. & 272. & 273. & 274. & 275. & 276. & 277. & 278. & 279. & 280. & 281. & 282. & 283. & 284. & 285. & 286. & 287. & 288. & 289. & 290. & 291. & 292. & 293. & 294. & 295. & 296. & 297. & 298. & 299. & 300. & 301. & 302. & 303. & 304. & 305. & 306. & 307. & 308. & 309. & 310. & 311. & 312. & 313. & 314. & 315. & 316. & 317. & 318. & 319. & 320. & 321. & 322. & 323. & 324. & 325. & 326. & 327. & 328. & 329. & 330. & 331. & 332. & 333. & 334. & 335. & 336. & 337. & 338. & 339. & 340. & 341. & 342. & 343. & 344. & 345. & 346. & 347. & 348. & 349. & 350. & 351. & 352. & 353. & 354. & 355. & 356. & 357. & 358. & 359. & 360. & 361. & 362. & 363. & 364. & 365. & 366. & 367. & 368. & 369. & 370. & 371. & 372. & 373. & 374. & 375. & 376. & 377. & 378. & 379. & 380. & 381. & 382. & 383. & 384. & 385. & 386. & 387. & 388. & 389. & 390. & 391. & 392. & 393. & 394. & 395. & 396. & 397. & 398. & 399. & 400. & 401. & 402. & 403. & 404. & 405. & 406. & 407. & 408. & 409. & 410. & 411. & 412. & 413. & 414. & 415. & 416. & 417. & 418. & 419. & 420. & 421. & 422. & 423. & 424. & 425. & 426. & 427. & 428. & 429. & 430. & 431. & 432. & 433. & 434. & 435. & 436. & 437. & 438. & 439. & 440. & 441. & 442. & 443. & 444. & 445. & 446. & 447. & 448. & 449. & 450. & 451. & 452. & 453. & 454. & 455. & 456. & 457. & 458. & 459. & 460. & 461. & 462. & 463. & 464. & 465. & 466. & 467. & 468. & 469. & 470. & 471. & 472. & 473. & 474. & 475. & 476. & 477. & 478. & 479. & 480. & 481. & 482. & 483. & 484. & 485. & 486. & 487. & 488. & 489. & 490. & 491. & 492. & 493. & 494. & 495. & 496. & 497. & 498. & 499. & 500. & 501. & 502. & 503. & 504. & 505. & 506. & 507. & 508. & 509. & 510. & 511. & 512. & 513. & 514. & 515. & 516. & 517. & 518. & 519. & 520. & 521. & 522. & 523. & 524. & 525. & 526. & 527. & 528. & 529. & 530. & 531. & 532. & 533. & 534. & 535. & 536. & 537. & 538. & 539. & 540. & 541. & 542. & 543. & 544. & 545. & 546. & 547. & 548. & 549. & 550. & 551. & 552. & 553. & 554. & 555. & 556. & 557. & 558. & 559. & 560. & 561. & 562. & 563. & 564. & 565. & 566. & 567. & 568. & 569. & 570. & 571. & 572. & 573. & 574. & 575. & 576. & 577. & 578. & 579. & 580. & 581. & 582. & 583. & 584. & 585. & 586. & 587. & 588. & 589. & 590. & 591. & 592. & 593. & 594. & 595. & 596. & 597. & 598. & 599. & 600. & 601. & 602. & 603. & 604. & 605. & 606. & 607. & 608. & 609. & 610. & 611. & 612. & 613. & 614. & 615. & 616. & 617. & 618. & 619. & 620. & 621. & 622. & 623. & 624. & 625. & 626. & 627. & 628. & 629. & 630. & 631. & 632. & 633. & 634. & 635. & 636. & 637. & 638. & 639. & 640. & 641. & 642. & 643. & 644. & 645. & 646. & 647. & 648. & 649. & 650. & 651. & 652. & 653. & 654. & 655. & 656. & 657. & 658. & 659. & 660. & 661. & 662. & 663. & 664. & 665. & 666. & 667. & 668. & 669. & 670. & 671. & 672. & 673. & 674. & 675. & 676. & 677. & 678. & 679. & 680. & 681. & 682. & 683. & 684. & 685. & 686. & 687. & 688. & 689. & 690. & 691. & 692. & 693. & 694. & 695. & 696. & 697. & 698. & 699. & 700. & 701. & 702. & 703. & 704. & 705. & 706. & 707. & 708. & 709. & 710. & 711. & 712. & 713. & 714. & 715. & 716. & 717. & 718. & 719. & 720. & 721. & 722. & 723. & 724. & 725. & 726. & 727. & 728. & 729. & 730. & 731. & 732. & 733. & 734. & 735. & 736. & 737. & 738. & 739. & 740. & 741. & 742. & 743. & 744. & 745. & 746. & 747. & 748. & 749. & 750. & 751. & 752. & 753. & 754. & 755. & 756. & 757. & 758. & 759. & 760. & 761. & 762. & 763. & 764. & 765. & 766. & 767. & 768. & 769. & 770. & 771. & 772. & 773. & 774. & 775. & 776. & 777. & 778. & 779. & 770. & 771. & 772. & 773. & 774. & 775. & 776. & 777. & 778. & 779. & 780. & 781. & 782. & 783. & 784. & 785. & 786. & 787. & 788. & 789. & 790. & 791. & 792. & 793. & 794. & 795. & 796. & 797. & 798. & 799. & 800. & 801. & 802. & 803. & 804. & 805. & 806. & 807. & 808. & 809. & 8010. & 8011. & 8012. & 8013. & 8014. & 8015. & 8016. & 8017. & 8018. & 8019. & 8020. & 8021. & 8022. & 8023. & 8024. & 8025. & 8026. & 8027. & 8028. & 8029. & 8030. & 8031. & 8032. & 8033. & 8034. & 8035. & 8036. & 8037. & 8038. & 8039. & 8040. & 8041. & 8042. & 8043. & 8044. & 8045. & 8046. & 8047. & 8048. & 8049. & 8050. & 8051. & 8052. & 8053. & 8054. & 8055. & 8056. & 8057. & 8058. & 8059. & 8060. & 8061. & 8062. & 8063. & 8064. & 8065. & 8066. & 8067. & 8068. & 8069. & 8070. & 8071. & 8072. & 8073. & 8074. & 8075. & 8076. & 8077. & 8078. & 8079. & 8080. & 8081. & 8082. & 8083. & 8084. & 8085. & 8086. & 8087. & 8088. & 8089. & 8090. & 8091. & 8092. & 8093. & 8094. & 8095. & 8096. & 8097. & 8098. & 8099. & 80100. & 80101. & 80102. & 80103. & 80104. & 80105. & 80106. & 80107. & 80108. & 80109. & 80110. & 80111. & 80112. & 80113. & 80114. & 80115. & 80116. & 80117. & 80118. & 80119. & 80120. & 80121. & 80122. & 80123. & 80124. & 80125. & 80126. & 80127. & 80128. & 80129. & 80130. & 80131. & 80132. & 80133. & 80134. & 80135. & 80136. & 80137. & 80138. & 80139. & 80140. & 80141. & 80142. & 80143. & 80144. & 80145. & 80146. & 80147. & 80148. & 80149. & 80150. & 80151. & 80152. & 80153. & 80154. & 80155. & 80156. & 80157. & 80158. & 80159. & 80160. & 80161. & 80162. & 80163. & 80164. & 80165. & 80166. & 80167. & 80168. & 80169. & 80170. & 80171. & 80172. & 80173. & 80174. & 80175. & 80176. & 80177. & 80178. & 80179. & 80180. & 80181. & 80182. & 80183. & 80184. & 80185. & 80186. & 80187. & 80188. & 80189. & 80190. & 80191. & 80192. & 80193. & 80194. & 80195. & 80196. & 80197. & 80198. & 80199. & 80200. & 80201. & 80202. & 80203. & 80204. & 80205. & 80206. & 80207. & 80208. & 80209. & 80210. & 80211. & 80212. & 80213. & 80214. & 80215. & 80216. & 80217. & 80218. & 80219. & 80220. & 80221. & 80222. & 80223. & 80224. & 80225. & 80226. & 80227. & 80228. & 80229. & 80230. & 80231. & 80232. & 80233. & 80234. & 80235. & 80236. & 80237. & 80238. & 80239. & 80240. & 80241. & 80242. & 80243. & 80244. & 80245. & 80246. & 80247. & 80248. & 80249. & 80250. & 80251. & 80252. & 80253. & 80254. & 80255. & 80256. & 80257. & 80258. & 80259. & 80260. & 80261. & 80262. & 80263. & 80264. & 80265. & 80266. & 80267. & 80268. & 80269. & 80270. & 80271. & 80272. & 80273. & 80274. & 80275. & 80276. & 80277. & 80278. & 80279. & 80280. & 80281. & 80282. & 80283. & 80284. & 80285. & 80286. & 80287. & 80288. & 80289. & 80290. & 80291. & 80292. & 80293. & 80294. & 80295. & 80296. & 80297. & 80298. & 80299. & 80300. & 80301. & 80302. & 80303. & 80304. & 80305. & 80306. & 80307. & 80308. & 80309. & 80310. & 80311. & 80312. & 80313. & 80314. & 80315. & 80316. & 80317. & 80318. & 80319. & 80320. & 80321. & 80322. & 80323. & 80324. & 80325. & 80326. & 80327. & 80328. & 80329. & 80330. & 80331. & 80332. & 80333. & 80334. & 80335. & 80336. & 80337. & 80338. & 80339. & 80340. & 80341. & 80342. & 80343. & 80344. & 80345. & 80346. & 80347. & 80348. & 80349. & 80350. & 80351. & 80352. & 80353. & 80354. & 80355. & 80356. & 80357. & 80358. & 80359. & 80360. & 80361. & 80362. & 80363. & 80364. & 80365. & 80366. & 80367. & 80368. & 80369. & 80370. & 80371. & 80372. & 80373. & 80374. & 80375. & 80376. & 80377. & 80378. & 80379. & 80380. & 80381. & 80382. & 80383. & 80384. & 80385. & 80386. & 80387. & 80388. & 80389. & 80390. & 80391. & 80392. & 80393. & 80394. & 80395. & 80396. & 80397. & 80398. & 80399. & 80400. & 80401. & 80402. & 80403. & 80404. & 80405. & 80406. & 80407. & 80408. & 80409. & 80410. & 80411. & 80412. & 80413. & 80414. & 80415. & 80416. & 80417. & 80418. & 80419. & 80420. & 80421. & 80422. & 80423. & 80424. & 80425. & 80426. & 80427. & 80428. & 80429. & 80430. & 80431. & 80432. & 80433. & 80434. & 80435. & 80436. & 80437. & 80438. & 80439. & 80440. & 80441. & 80442. & 80443. & 80444. & 80445. & 80446. & 80447. & 80448. & 80449. & 80450. & 80451. & 80452. & 80453. & 80454. & 80455. & 80456. & 80457. & 80458. & 80459. & 80460. & 80461. & 80462. & 80463. & 80464. & 80465. & 80466. & 80467. & 80468. & 80469. & 80470. & 80471. & 80472. & 80473. & 80474. & 80475. & 80476. & 80477. & 80478. & 80479. & 80480. & 80481. & 80482. & 80483. & 80484. & 80485. & 80486. & 80487. & 80488. & 80489. & 80490. & 80491. & 80492. & 80493. & 80494. & 80495. & 80496. & 80497. & 80498. & 80499. & 80500. & 80501. & 80502. & 80503. & 80504. & 80505. & 80506. & 80507. & 80508. & 80509. & 80510. & 80511. & 80512. & 80513. & 80514. & 80515. & 80516. & 80517. & 80518. & 80519. & 80520. & 80521. & 80522. & 80523. & 80524. & 80525. & 80526. & 80527. & 8052

publico, tecum autem si faciet unitus : idem Barbos.  
num. 3.

Ex dictis infertur, Palatia in duabus Cathedralibus uni-  
tis gaudere aquiliter eisdem privilegiis, vel si duabus Epis-  
copos ex dispensatione Papæ præfici Ecclesiæ; nam licet in  
una teneatur habitationem eligere, ex text. in cap. & tem-  
poris, 10. queſt. 1. tamen ubicumque habitet, suo muneri  
ſatisfacit : ex Itala dīct. 8. q. 9. ex num. 15. cum ſeqq;. hinc eft  
quod in alia cefetut abſens, quod non efficit quominus  
hujusmodi privilegii frui valeat Palatium, ex eodem Ita-  
la, num. 4. Unde male ipſe num. 21. limitat tantum gaudie-  
re; dum Episcopos infra terminos fuarum Diocesum ha-  
buerit aliquam habitationem; cum contrarium paulò an-  
te, id est dīct. num. 4. docuerit. Unde fatis appetat gratis  
hanc limitationem ab ipso poſtula ſuſtine.

Unde jam ad novam questionem descendamus, quam cap. 32. infr. de Ecclesiis captiis in manibus Infidelium positis, Summarie & remissive rectigimus; an videlicet Palatii Episcoporum Titulacum, sive de Anillo, vel a suis Ecclesiis pulsorum, hujusmodi gaudeante immunitate? quod idem de Episcopis tam intra quam extra suam Diocesim commorantibus intelligatur; & quomodo in praesentia nobis difundantur.

102 Et quidem questionem resumendo per partes, mihi difficultis est; & quandoquidem si verba text. in cap. id *constitutimus*, recte perpendantur, ubi ita scribitur: *Id constitutimus observandum, quod Ecclesiastici Canones decreverunt, & lex Romana constitut., ut ab Ecclesia atriatur, vel domo Episcopalis abstrahere omnino non licet, nec alteri consignare: dicendum videtur, ratione immunitatis concessam Palatii Episcoporum fuisse habito respectu ad Ecclesiam, quam gubernant; non quod prope, vel procul, Episcopus habiter: manifestum quod sicut Atria, vel aliae partes Ecclesie unum totale constitutunt, cui reverentia debetur per partes, sicut tota, ita dominus seu Palatium Episcopi in Civitate nostra vel Diocesi.*

103 uno ad aliud non redit fier argumentatio: pricipue cum indecentia, que repperit in capiendo delinquentem & extrahendo de domo Episcopi longè sit major, si satellites in propria residentiam, ubi eum tanquam proprium Patrastorem venerati debent, ingrediantur, quam si extra territorium, ubi tanquam particularis persona consideratur 117 ea reverentia exhibetur que ei, dum in sua Diocesi commoratur, debetur; nec illae genitrixiones sunt, nec populum benedic, nec alia facit, que ratione iurisdictionis conceduntur; quare cum hanc omnia intra Diocesim possit exercere mirum non est si intra Diocesum Palatium immunitate gaudeat, extra vero è contraria.

pi Civitate vel Dieceſi commorantis, gaudeat immunitate, tamquam pars necelariæ Ecclesiæ Cathedralis; idque immunita illa verba : ut ab Ecclesiæ atris vel domo Episcopi, ubi dominus Episcopi veluti comparatur Ecclesiæ Atris, tamquam pars Ecclesiæ, ex particula, vel: si enim huic domini ex fo] habitatione Episcopi, nullo habito respectu ad Ecclesiæ, sed folum ad decorum Dignitatis immunitatem concedere vellet, alio uteretur vocabulo, veluti habitatione Episcopi; & ita in ratione immunitatis parificare videtur. Atria cum Palatiis: & sicut Atria extra illum-  
tra . Confirmatur supradicta, ex eo quod Papa iudeb Curiam murat, & ea ratione, ut ubicumque fuerit, ibi sit & Curia, ut pluribus probat Gon. ad Reg. 8. Cancell. gloss. 1. §. 1. num. 2. ubi in num. 3. dicit, quod ubi eft Papa, ibi eft Roma; & quia totus mundus eft Parochia Papæ: idem Gon. in 8. p[ro]em. num. 7. quare h[ab]it[ur] Papa in univerlo orbe fuam exercere iurisdictionem, quia totus mundus ei subiicitur, ita Episcopi respective in suis Diocesib[us], in quacumque parte tribunal erigunt, cap. ciii. Episcopus, de offic. Ordin. in 6. late Bartob[us]. in Paſtor, alter. 80. ver. tam[en]. unde privi-

## Caput Vigesimumnonum.

egium Palati intu Diocesum ; consideratur ex illa particuli reverentia , que Episcopo debetur intra Diocesum , & quae extra non exhibetur eidem : que reverentia cum Cardinalibus aquæ semper debetur , cum ubiquecum fuerint suum Officium habeant ; nulla major ratio in uno loco quam in alio considerari potest , ut limiteetur privilegium immunitatis .

solutè illa non gaudere immunitate docet in d. *Pafor. Regul. par. 2. qu. 15. num. 16. ubi num. 18. optimè distinguunt inter locum Regularum , & locum Regularum : in illo comprehendendum Cellula areæ , horæ , & quemquecumque intrambitum Monasteria continentur , etiam non custodiuntur in tam stricta clausura , sicut Dormitoria & Claustra , omniaque haec loca *Regularia* vocantur & gaudent immunita- 125  
126*

Quid & confirmo ex doctrina Cast. Palao tom. 1. tract. 11. disq. 1. punct. 6. num. 23. ubi docet privilegium domorum Cardinalium, extensem esse ex similitudine quam habent cum Episcopalis dominibus : nam cum haec similitudo ubique terrarum reperitur, quod non inventetur in isti procedit quod illis degenerat : præcipue cum hodie hoc privilegium limititer per bullas Gregor. XIII. & Sixti V. telle Fario. de *Carcer*. que s. 28. num. 48. in append. de *Im-*  
116 *mn. cap. 17. num. 27.* Palao ubi proxime, num. 23. de quo in-*ferius*: & extra Urbeum gaudere absque dubio immunita-*re* Palata Cathedralium, contra Palatum, tenent Marius Itala lib. 1. cap. 4. § 9. num. 22. & 23. Antonius de Mari. quo-*tid. refolut. cap. 180. num. 12.* Diana par. 4. tract. 1. refol. 40.  
117 Et licet Lelius Zechus de *Republ. Chrys.* tit. 3. de *Cardin.* n. o. *privil.* o. aferat, hoc privilegium sepius a Romanis  
inquit nos locis Regis. & Ecclesiasticis gaudere  
at; domus ruricæ, seu grangie, non sunt loca Regu-*latia*, sed *Regulatiorum*; quapropter in eis non influant  
privilegia Monasteriorum concessa. Ultra quod ii qui censeant  
illa loca immunitate gaudere, se fundant in privilegiis Eu-*gen.* IV. & *Leonis X.* de quibus testatur Rodriguez in *qu. Regulat. tom. 2. qn. 75. art. 1. & 2.* Villalob. tract. 8. diffic. 2. num.  
7. Peyrin. tom. 1. *Suo. privil. Confut. Phirri.* s. 7. num. 17. quos  
frequitur Garc. in *Sunn. mor. tr. et al. 3. diff. 8. dub. 2. punct. 3.*  
num. 3n. & hoc etiam cauſu legitimam expofitum Epifcopi. Et  
quando opinio Diana & sequacium vera eſſet, motu vum,  
ab ipſis traditum fundatur non tam ratione fui, quam ra-*tione* Clauſtri grangiarum privilegiorum, quod non re-*petuit* in his dominibus, ex rationibus adductis; cum habi-*tatio* Epifcopi non influat ſicut in grangiis habentibus re-*ſpectum ad Monasterium.*

9. præv. 9. alterat, hoc privilegium tamen a Româniis  
Pontificibus esse abrogatum, tamen intelligendum est  
tantum pro Urbe Roma: idem Diana par. 5. tratt. 2.  
refol. 34.

118 Infuper considero, ex eo Monasterium immunitate, gaudere, & cetera contigua Ecclesie, veluti porticus, atriæ, areae, quia Ecclesie appellatione veniunt, cap. cum dilectus, in fine, de Confut. Card. Tusc. lit. E, conc. 10. num. 7. & conc. 20. per totam, & DD. communiter: quare Palatium seu dominus Episcopi, secundum propriam & rigorosam significacionem, locus destinatus pro habitatiorum ipsius intelligitur, ut in princ. huius cap. notatum reliquias: unde respectu habet ad dispositionem text. in dist. cap. id constitutum, non potest intelligi de quacumque domo particulari extra Diocesim, cum licet ibi inhabebit, non tamen dominus Episcopi id est habitatio Episcopalis intelligi potest, prout recte convenit hac appellatio intra residuum, seu Diocesim.

Palatii Episcopali, vel pro habitatione Episcopi, sicut etiam ut modo dicemamus, alia est dominus Regulatis, alia 128 dominus Regulare; quare dominus Episcopi, prout dicitur quilibet habitatio ipsius, etiam per transennam, intelligenti non potest; sicut dominus Regulatum in novorum Monasteriorum fundatione non comprehendetur: ut latere ipse Frances dicto voto 7. per totum, principie dicto num. 43.

Nec obstat universalis dispositio text. in d. cap. Id confitum, ubi in immunitate dominibus Episcoporum conceatur: nam, ut dictum est, hec constituto secundum proprietatem verborum intelligenda est; quare ad proprietatem hujus nominis dominus dievenendum est, quod licet generaliter sit, tamen secundum subjectam materialiter accipitur eo

119 Quibus addo intelligentiam verborum in materia Immunitatis, sumendam esse ex loco, & tempore, & personis, & aliis circumstantiis, de quibus in cap. Intelligentia, de verb. sign. cap. i. distin<sup>t</sup>. 29. in princ. cap. De occidentis, 24. qn. 5. quibus ad eum pluribus Graian. discept. 120 240. num. 18. At dominus Episcopi Titularis, vel alterius, qui extra suam Diocesim commoratur, secundum proprietatem verborum non intelligitur in dispositione text. i. d.c. Id confutimus, ergo non gaudebunt immunitate: Min- 121 nor probatur; primo ex loco, de per se, non; sed tantum quatenus consideratur habitatio Episcopi; prout est persona sacra & sancta secundum statum, hoc non facit locum gaudere immunitate, ut per Bullam Greg. X. Cum alias nonnullis 7. de qua communiter DD. & ex dispositione text.

119 Ita in tamen lectionem habendum, ut non accipiat modo, quo in Bullis Summorum Pontificum prohibito<sup>r</sup> 130 adest aedificandi Monasteria; ut videtur est per Constitutionem fel. record. Urbani VIII. que Clem. VIII. & Gregor. XV. constitutiones confirmat; & in ea que incipit, Romanus Pontifex: sub dat. Roma 28. Augusti 1624. & habetur in Bullario tom. 4, inter Constitutiones eiusdem Pontificis, Con- 120 fisi. 21. pag. 40. quam referunt plures apud Fratrem meum, D. Didacum Antonium Frances d. voto 7. num. 2. Et qual- cunque domos Regularium, inter quas hospita comprehendendi non dubium est: tamen quia hospita perpetua non sunt, non comprehenduntur, quia verba legis in proprio significari intelligi debent: *L. Non aliter, ff. de Legat. 3. Sessi de inhib. cap. 4. 8. 5. num. 19. Barbos. Axiom. 2. 22. num. 4. Fratres meus num. 21.*

**124** bat. tom. 2. disp. 3. dub. 10. n. 10. plutes apud Fratrem meum  
D. Didacum Ant. Frances de Urrugoyti nunc Episcopum  
Barbastrense in suo *Paforali interno*, par. 3. voto 7. num.  
26. & novissime in *Paforali Regularium*, par. 2. qu. 15. num.  
ubi latè questionem exagitat. & pro utraque parte Do-  
ctores rationeque adducit. Pretetquam hinc hospi-  
tia si auctoritate Episcopi non fuerit fundata, nequam  
immunitate gaudent, ut laicissime contra Diana resolvit  
idem Frances omnino videndum d. voto 7. ex num. 40. & ab-  
num. 37.

prærogativa gaudent Episcopi : & ratio magis militat in Episcopis , plures enim reperiuntur Romæ numero , quām Cardinales , ut notum est , & omne vidimus .  
 135 Confirmatur , quia Statutum punitens offendentem in domo , non comprehendit offendentem in hospitio ; ut pluribus probat Riccius in præz. fori Eccl. decif. 652 . Celsedes de exempl. Regul. d. dub. 6 . quem communiter sequuntur DD. telle Riccio sup. num. 4 . Frater meus d. voto 7 . num. 3 . Et an in Statuto punitens offendentem in domo , seu infulantem ad dominum , veniat statio seu taberna offensi , & quando i. vide Farin. in fragm. Crimin. par. 1 . lit. D . num. 232 . Card. Tuf. eadem Lit. conc. 619 . num. 34 . pluribus apud Barbol. de appell. verbor. utrius. hoc. signif. verbo , domus , 82 . num. 4 .  
 137 Considero præterea , Episcopum extra suam Diocesim , commorantem , ratione residentia ad quam tenuerit , non posse habitate per modum permanentis , unde clare intrat dispositio text. in d. l. 1 . §. habitate ff. de his qui effuderunt .  
 138 vel dicentes ubi ; habitate autem dicimus vel in suo , vel in conducto , vel gratitudo ; hosque plane non tenebunt , quia non ibi habitat , sed tantisper habitorum ; sed tenetur qui hospitium dederit : multum autem interest inter habitatores & hospitem , quantum interest inter domicilios habitent & peregrinantur , quod idem probat text. in d. l. penult. §. in faltum , ff. Nau. Capon. & Fabul. ibi ; In factum actione tenetur probis qui habuندi causam in Caponam sunt : hoc autem non pertinet ad eum qui hospitio repente recipitur , veluti viator . Unde  
 139 cum omnes hi Episcopi veluti viatores sint , qui ad residen- tiae locum item atripere quantocum tenentur , eorum habi- tatio , sicut habitatio Regularium in vita viventium , que non gaudet immunitate , censetur : ut ex Barbos & Lezona , juncta facie Congregationis declaratione , obserua Frater meus Francis d. voto 7 . num. 3 . Que ratio licet considerari non possit in Episcopo Titulari , tamen et hoc privilegium concedendum non est , cum magis haberet quan Episcopi residentiam habentes , quod absurdum esset .  
 140 Denique considero , privilegia domorum Episcopalis , ex communione Doctorum sententia , quam approbat Palat. d. 1. tral. 1. 1. disp. unica , punto 6 . extendi ut etiam supra diximus ad casum absentia vel mortis , ergo ratione Palati Episcopalis , non ratione simplicis habitationis Episcopi concessa sunt : ex quo enim Episcopus mortuus est , nulla irreverentia considerari potest in sua ratione factitatis , cum homo mortuus non sit homo , sicut nec ille in utero est . I. cum inter 14. ff. de fidic. libert. 1. placit. ff. ad leg. fale. Menoch. conf. 357 . num. 9 . Nec ratio indecentia quam consideravit Diana in penetrando interiora cubicula Episcopi , considerari potest ; ita non gaudere immunitate dicendum est .  
 Quibus positis , non obstante fundamenta Diana d. par. 6 . resol. 5 . Non primum ubi afferit privilegium immunitatis concessum esse domui : quare cum verbis sit generale , nec distinguit , nec nos distinguere debemus ; ex vulgaribus : præcipue in causa immunitatis . Quibus respondetur , verba esse intelligenda secundum proprietatem & dispositionem Juris , ut supra notatum reliquimus : quare non distinguimus , sed explicamus : quo cau favor immunitatis non obstat , cum alias nihil esset disputabile in materia immunitatis , & favor ille considerandus est , quando injuria fit roti Statui , non aliqui particulari , ut supra notavimus .  
 Non obstat secundo privilegium Ecclesiæ concessum habito respectu ad Ecclesiæ , sed ad ipsa de per se , cum æquè concedatur , magna vel parva irreverentia distantia ; quod libenter concedimus ; verum liceat non sit respectu distantia , tamen habitus est respectus in d. cap. id con- fitiuitur , ad Ecclesiæ & ad personam Episcopi , quatenus ejus est Sponsus , non absolute , ut Alii docent : nec tantum irreverentia consideratur si Satellites è domo Episcopi Titularis , vel alterius extra suam Diocesim comorantur , delinquenter extrahant , alia delicta manent impunita : quod etiam est contra bonum publicum .  
 143 Nec similiter obstat tertium , familiam Episcopi Titularis

ris gaudere immunitate , ut sibi declaravit Congrega-  
 tio apud Diana , d. 1. resol. 5 . verba Tertio , & hoc ni fallor : Unde cum ex doctrina Gamb. lib. 4 . cap. 3 . n. 7 . ex eadem ratione competit hoc privilegium familiari ac domui Episcopi , sicut in uno loco gaudent , ita in alio . Cui responderet di- versum esse in familia , qua pertinet immediata ad Episcopum , cum pars sit ipsius , sicut porticus &c. sunt partes domi- bus : unde sicut ipse est exemptus , ita etiam eius famili- res : at vero Palatum , five domus Episcopalis solum dici- truit illa , qua intra Diocesim habetur , cui à Jure concessa est immunitas , non ita adhuc Episcopo : atque ita diversa ratio consideratur indecentia , præcipue cum ex declarationibus Greg. XIII. & Sixti V. supra relatis , satis con- stet hoc privilegium immunitatis restricuum esse in Urbe Roma in Cardinalibus : de quo latè videndum Diana , qui plures 1. p. tral. 1. resol. 7 . & 8 . tral. 2. resol. 5 . & 6 .  
 144 tral. 1. resol. 5 . Barbol. de urbis. Iur. Eccl. lib. 1. cap. 4 . nu. 80 . Ex quo satis contractum appearat observari in toto mundo , cum exceptio firmiter regulam in contrarium : I. questionum 12 . §. 42 . vers. denique , ff. de fund. instr. L. 12 . ff. de teib. & plures cumulari Thes. locor. Common. verb. exceptions , num. 147 .  
 145 Præterquam quod privilegium , quod habet Episcopus tamquam principialis & Caput , trahi etiam debet ad ejus membra tamquam accessoria & appendices , Gratian. decap. 340 . num. 1 . quales sunt famuli , ut notavit Diana d. p. tral. 2. resol. 1 . ex text. in cap. quantis , de privil. c. licet , cod. lib. 6 . aut. habita . Cod. ne filius pro Patre ; ubi privilegio 148 Scholiarum gaudent famuli ipsorum ; sicut privilegium Domini extunditur ad famulos : Albert. in l. 1 . C. de Eccl. & Cler. m. 4 . & persona exempta Domini , exemptio extenditur ad totam familiam : cap. 1 . de privil. in 6 . Non aliter , ff. de Iudic. L. 2 . Cod. de Eccl. & Cleric. Unde videmus , quod tempore Interdicti , famulus potest audire Divina , & Mi- 150 sa sacrificio interesse , dummodo ejus herus Bullam habeat Cruciatam : ut plures apud Diana resol. moral. par. 5 . tral. 10 . resol. 76 . & in Compendio , verbo Bulla Cruciatam quodad remittit , num. 78 . & 80 .  
 Nec mirum , inter hec Palatia , & habitationem casu- 151 lem Episcopi dat aliquam differentiam ab ipso absurdum ; cum famulus Episcoporum multe sunt permissa quae alii non permituntur ex text. in cap. fin. de sen. & re. indic. in 6 . cap. fin. de privil. cod. lib. cap. quia periculum , cod. lib. Guazin. de defens. reor. 10 . cap. 9 . n. 13 . plures apud Diana 152 d. par. 6 . tral. 2. resol. 3 . in fin. arque idem non gaudere immunitate judicio Palatia Episcoporum Titularium , nec aliorum extra Diocesim comorantium . Quam etiam opinione tenuerit Peregrin. de immunit. Eccl. cap. 4 . num. 73 . Marius Itala d. lib. 1 . cap. 4 . §. 9 . num. 19 . Anton. de Marinis Quotidianarum Resol. cap. 18 . num. 12 .  
 Illud erit pro coronide adjungere liber , Palatia hec 153 multum conferre ad Majestatem Ordinis , & dignitatem Episcopalis , ex celebri Alphonsi Ciaconii loco , qui loquens de donatione Palati Lateranensis facta à Constantino Melchiadi Papæ , anno 312 . ita scribit : Hoc eodem anno , qui primus pacis Ecclesiæ post decennium perfectionis illuxit , Constantinus Maximus , Imperator Augustissimus , Lateranensis ad Melchiadi Primaria Christianæ Religionis Antistiti ad habitandum concessit Imperatori eum cultu dignatus , ne suorum Sacerdos ingloria , & solitarios in amplissimo Palatio spatiaverit , ut maiorem illi honorem , & gloriae imparietur quam habentem diversorum Collegiorum Antistites .  
 Cur majestati congruit etiam honorificenta , quam Epis- 154 copo venient ad suam Cathedralē debet exhibere ejus Clericus : nam Canonici ipsi debent obviam ire , & honorificē eum suscipere , ut pluribus resolvit Riccius in decif. aureis , q. 3 . decif. 2 . ubi limitat nisi Palarium diffaret tanto spatio ab Ecclesia Cathedrali , ut indecorum esset Canonicos pedibus per vicos , & plateas progrederi : ubi num. fi- 155 nali ponit exemplum in obligatione intercessendi processio- nibus , quam majorem & fructuorem esse nemo dubitat , cum associatio Episcopi respiciat servitum ; secunda vero hominis obsequium erga Deum , & tamen si per di- minutum militare distet à loco , non tenetur accedere , non obstan-

obstante quod nullus excusetur regulariter à processionibus ex declaratione sacra Congregationis , apud Ricciū quem videas .  
 157 Ultra habitationem Episcopi , tria loca publica necessariò habete debet , quæ à Legislatoribus sumimperò comendantur . Primus est , locus ubi negotia expedienda sunt : Secundus est locus ubi Ius dicendum est : Tertius est , carcer pro custodia reorum : de quibus omnibus videndum Bobadilla in politica lib. 3 . c. 7 . & 8 . primo , iudic. lib. 2 . c. 6 . pen. & final. ubi de secundo & tertio . Quibus positis , tanta debetur his Palati reverentia , ut non solum gaudente immunitate ex supradictis , verum etiam Episcopus possit punire quoscumque etiam sibi non subiectos & exemptos ibi delinquentes ; ex his , que latè docet Cochier de Juris dict. Ordin. in Exemp. p. 2 . qu. 45 . per totam : limitando tamen ad casum , in quo in flagranti delicto inveniantur , prout ibi latius .  
 159 An autem translata Cathedra Palatium Episcopi amittat privilegia : vide que diximus sup. cap. 7 . nn. 116 . vide etiam in similis casu ibi , num. 62 . 86 .

## C A P U T     X X X .

De Ecclesiæ Cathedralibus Exemptis ,

S V M M A R I V M .

Exemptionis definitio , 1 . 6 . 9 .  
 Exprimit alium Superioris subdacentis aliquem à potestate ordinaria , 2 .  
 Exemptio relata ad Principem , quid significet , 3 .  
 Exemptio idem est ad auctor , 4 . & seqq.  
 Exemptionis etymologia , 5 .  
 Exemptio , & libertas sunt inseparabiles , 6 .  
 Exemptionis origo , 7 . & seqq.  
 Pater quando emancipare cogatur filium propter servitiam , 8 .  
 Et Dominus servum , 9 . 89 .  
 Dominus quando privetur servo propter servitiam , 10 . 89 .  
 Et Dominus respetu vassalli opprimit , 11 . 89 .  
 Privatio an sit pro se & successoribus , 12 .  
 Superior quomodo debet tractare inferiores , 13 .  
 Exemptio quare inventa , 14 .  
 Quid operetur , 15 .  
 Exemptionis debet esse Acephali , ibid .  
 Exemptionis magis proprie convenient Cathedralibus , 16 . & seqq.  
 Canonici sunt Fratres Episcopi , 17 .  
 Cardinales sunt Fratres Summi Pontificis , 18 .  
 Canonici faciunt unum Corpus cum Episcopo , 19 .  
 Corpus quando posse separari a Capite , 20 .  
 Subiectio Canonicorum magis est filialis quam servilis , 21 .  
 Exemptionis Canonicorum arrestitus , 22 .  
 Ex Canonicorum negligientia , Episcops soli cognoscunt de causis Canonicorum , 23 .  
 Episcoporum potentia , amissa fuit Irisdiitio Archidiacorum , 24 .  
 In Tridentino non fuit qui pro Ecclesiæ Cathedralibus respon- deret circa Iurisdictionem , 25 .  
 Privilegium non dicitur nisi aliquid particulare concedat , 26 .  
 Privilegium , & Exemptio ledunt Ius commune , 27 .  
 Exemptio quare concedenda sit Ecclesiæ Cathedralibus , 28 .  
 Ratione exemptionis Cathedralium , Fides securis defendi- tur : ut tempore Luberi varia exempla probant , 29 .  
 Consilium debet esse liberum , 30 .  
 In eo probando potius debet resipi ad Deum quam ad Principem , 31 .  
 Modestus debet dari , 32 .  
 Consiliarius exemplius melius probet consilium , 33 .  
 Decagatione dicimur malorum Consiliariorum Regum , ibid .  
 Exemptionis solis potest concedere Episcops , 34 . & seqq. 41 .  
 Et Papæ approbat , 35 . & debet esse in forma specifica , 39 .  
 Legatus de latere , vel aliis inferioribus , nequamquam , 36 .  
 Vbi indulgentia Pontificis requiritur , non sufficit indulgentia Legatis , 37 .  
 In exemptione personali non permittit , sed suspendit In- ridicilio , 38 .  
 Timor litium an sit causa exemptionis , 39 .  
 Frances de Eccles. Cathed.